

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

І. Р. ШИНКАРЕНКО, Г. О. СПИЦИНА

**СКЛАДИ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ ВІДПОВІДНО УМОВ
ОСОБЛИВОГО ТА ВОЄННОГО ПЕРІОДІВ,
БОЙОВИХ ДІЙ**

*Навчальний-наочний посібник
(структурно-логічні схеми)*

Харків 2022

Схвалено та рекомендовано до друку вченою радою НАУ імені М.Є Жуковського (ХАІ), м. Харків, протокол № 8 від 20.04. 2022 р.

Рецензенти:

Кириченко О.В. – доктор юридичних наук, доцент,
ректор Дніпровського гуманітарного університету;

Федотенко А.В. – кандидат юридичних наук,
начальник відділу Управління стратегічних розслідувань в Київській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України

Шинкаренко І. Р., Спіцина Г. О.

Ш 62

Склади окремих кримінальних правопорушень відповідно умов особливого та воєнного періодів, бойових дій. Харків :Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; «Факт», 2022. – 64 с.

ISBN 978-966-637-989-7

Посібник продовжує низку навчальних видань, що формують систему знань за допомогою структурно-логічних схем. У запропонованому посібнику наданий юридичний аналіз складів окремих кримінальних правопорушень відповідно умов особливого та воєнного періодів, бойових дій, що не знайшов відображення у попередніх навчально-методичних працях. Зміст посібника складають структурно логічні схеми, що розкривають склади окремих складів кримінальних правопорушень з Особливої частини Кримінального кодексу України відповідно до змін до Кримінального кодексу в умовах російської агресії. У змісті посібника враховані зміни відповідно до законів України на 03.03.2022, 15.03. 2022 та 24.03. 2022 року, сучасні думки науковців, та постанов Пленуму Верховного Суду України, роз'яснення та вказівки яких слід використовувати при кваліфікації кримінальних правопорушень в умовах воєнного періоду.

За структурою та формою подання матеріалу, посібник сприятиме опануванню навчального курсу “Кримінальне право” здобувачами вищої освіти за спеціальністю 081 Право незалежно від форми навчання, а також практикуючим юристам при розв’язанні складних спеціальних задач та практичних проблем в умовах особливого та воєнного періодів, бойових дій.

УДК 343.3/.7

Зміст

Передмова	4
Розділ 1. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	5
Поняття бойового імунітету в умовах дії режиму воєнного стану	5
Стаття 43⁻¹. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України	6
Розділ 2. Злочини проти національної безпеки	11
Стаття 111. Державна зрада	12
Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність	13
Стаття 111⁻². Пособництво державі-агресору	23
Стаття 113. Диверсія	25
Стаття 114⁻². Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану	28
Розділ 3. Виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції	31
Стаття 161. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками	31
Стаття 435⁻¹. Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю	34
Стаття 436⁻². Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників	38
Розділ 4. Відповідальність за мародерство, за незаконне використання гуманітарної допомоги та скасування відповідальності у випадках добровільної здачі зброї, бойових припасів, вибухових речовин або пристроїв в умовах воєнного стану та бойових дій	41
Стаття 185. Крадіжка	41
Стаття 186. Грабіж	44
Стаття 187. Розбій	46

Стаття 189. Вимагання	48
Стаття 191. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	50
Стаття 201⁻². Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги	53
Стаття 263. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами	55
Розділ 5. Підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану	57
Стаття 361. Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж	57
Стаття 361⁻¹. Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут	58
Післямова	61
Література	62
Показчик	64

ПЕРЕДМОВА

3.03.2022 року в умовах воєнного періоду було прийнято низку законів, що внесли зміни до чинного Кримінального Кодексу України.

Слід відзначити, що з вторгнення країни-агресора в Україні вже загинуло 165 дітей, а 266 отримали поранення. За даними Офісу Генерального прокурора, станом на 04.04.2022 р. зареєстровано 4 324 порушень законів та звичаїв війни.

Буча, Зміїв, Ірпінь, Гостомель, Маріуполь, Тростянець, Бородянка – список українських міст, які в очах усього світу асоціюються з жахіттями російської загарбницької війни, стає дедалі довшим, розбомблені школи і дитячі садки, знищені об'єкти цивільної інфраструктури характерною рисою війни, яку росіяни ведуть проти українців.

На фоні означених злочинів змінився і рівень суспільної небезпеки загальнокримінальних злочинів.

Означене стало передумовою надання сучасного бачення щодо складів окремих кримінальних правопорушень та розкриття змісту нових кримінальних правопорушень, що запроваджені до Кримінального Кодексу України в умовах російської агресії. Особливості здійснення навчання в умовах особливого та воєнного періодів, бойових дій визначили необхідність підготовки нами означеного посібника у вигляді структурно-логічних схем.

В посібнику розглянуто матеріал, що не ввійшов у попередні два видання.

РОЗДІЛ 1.
ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ
КРИМІНАЛЬНУ ПРОТИПРАВНІСТЬ ДІЯННЯ

Схема 1.1. Поняття бойового імунітету в умовах дії режиму воєнного стану

Ст. 1. У період дії воєнного стану громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України

можуть брати участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав, у тому числі отримати вогнепальну зброю і боєприпаси до неї відповідно до порядку та вимог, встановлених Міністерством внутрішніх справ України.

у тому числі отримати вогнепальну зброю і боєприпаси до неї відповідно до порядку та вимог, встановлених Міністерством внутрішніх справ України.

Ст. 2. Застосування цивільними особами вогнепальної зброї, отриманої відповідно до цього Закону, здійснюється

аналогічно до застосування зброї військовослужбовцями під час виконання ними завдань щодо відсічі збройної агресії проти України в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України

Ст. 4 У період дії воєнного стану громадяни України можуть брати участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав,

застосовуючи власну нагородну зброю, спортивну зброю (пістолети, револьвери, гвинтівки, гладкоствольні рушниці), мисливську нарізну, гладкоствольну чи комбіновану зброю та бойові припаси до неї.

Ст. 5. Цивільні особи не несуть відповідальності за застосування вогнепальної зброї

проти осіб, які здійснюють збройну агресію проти України,

якщо така зброя застосована на підставі та в порядку, визначених ст. 1 та 4 Закону України Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України

Схема 1.2. Забезпечення участі цивільних осіб у захисті України

Стаття 43¹. ВИКОНАННЯ ОBOB'ЯЗКУ ЩOДО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ, НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ

1. Не є кримінальним правопорушенням діяння (дія або бездіяльність), вчинене в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту та спрямоване на відсіч та стримування збройної агресії Російської Федерації або агресії іншої країни, якщо це заподіяло шкоду життю або здоров'ю особи, яка здійснює таку агресію, або заподіяло шкоду правоохоронюваним інтересам, за відсутності ознак катування чи застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Кожна особа має право на захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України незалежно від можливості уникнення зіткнення, заподіяння шкоди або звернення за допомогою до інших осіб чи органів державної влади, Збройних Сил України.

3. Особа не підлягає кримінальній відповідальності за застосування зброї (озброєння), бойових припасів або вибухових речовин проти осіб, які здійснюють збройну агресію проти України, та за пошкодження чи знищення у зв'язку з цим майна.

4. Не вважається виконанням обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України діяння (дія або бездіяльність), спрямоване на відсіч та стримування збройної агресії Російської Федерації або агресії іншої країни, яке явно не відповідає небезпечності агресії або обстановці відсічі та стримування, не було необхідним для досягнення значної суспільно корисної мети у конкретній ситуації та створило загрозу для життя інших людей або загрозу екологічної катастрофи чи настання інших надзвичайних подій більшого масштабу".

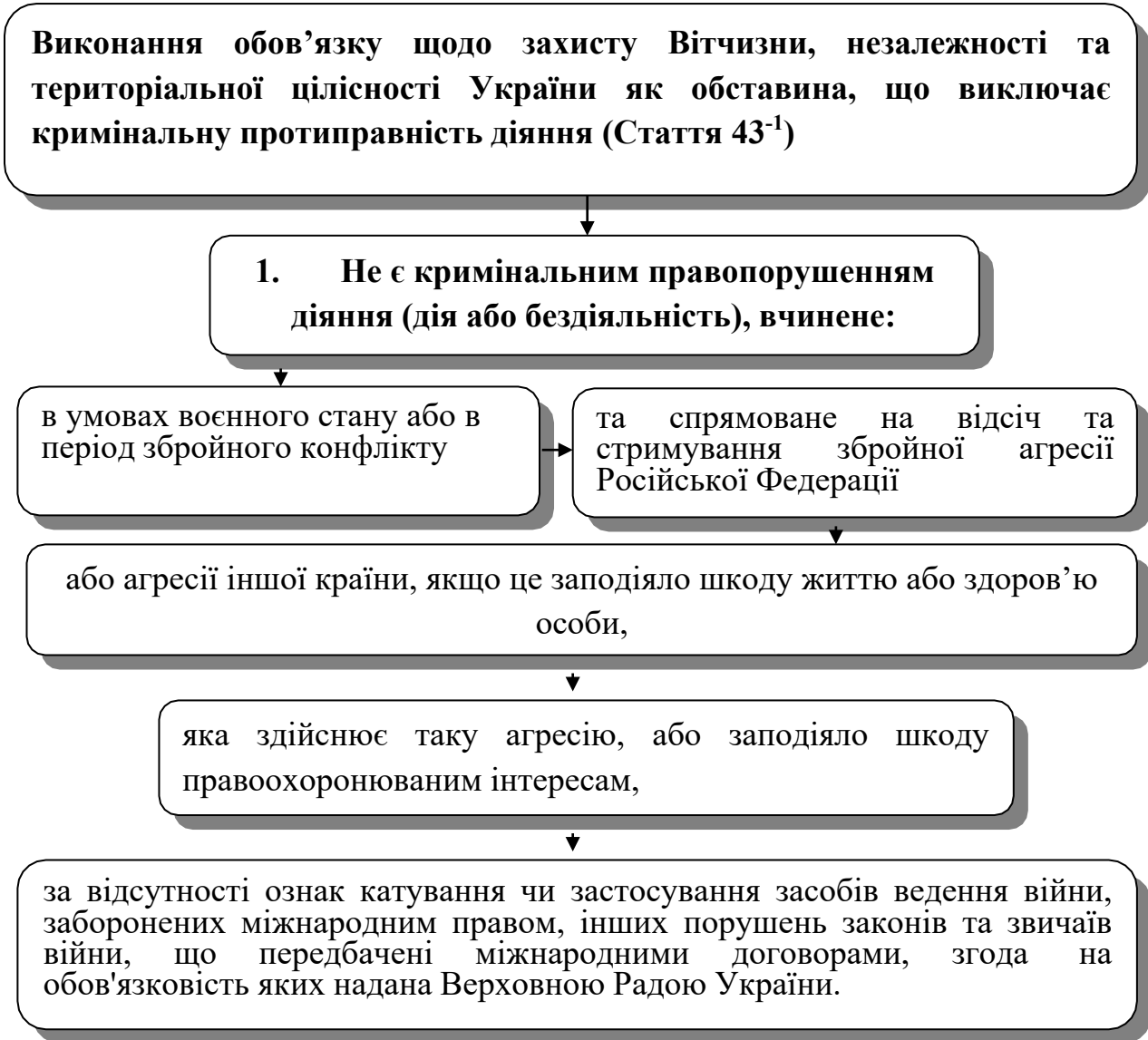

Схема 1.3. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України (Стаття 43⁻¹)

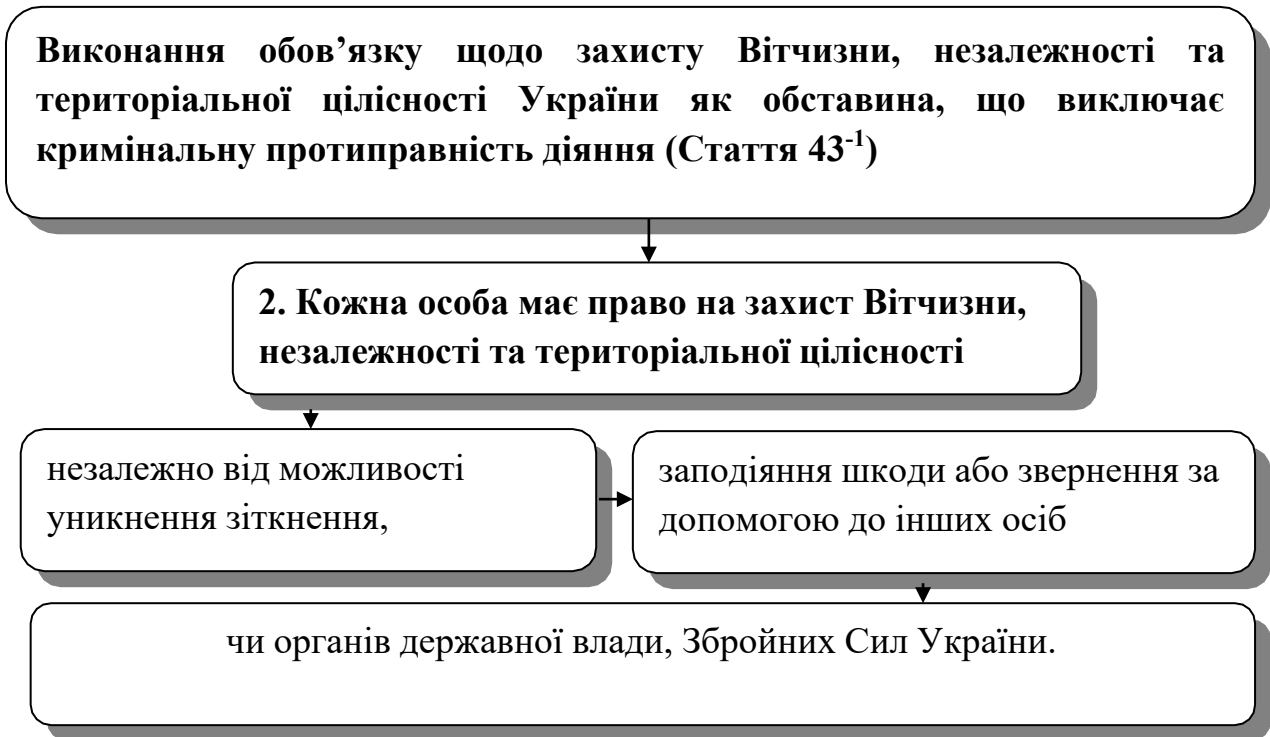

Схема 1.4. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України (Стаття 43⁻¹)

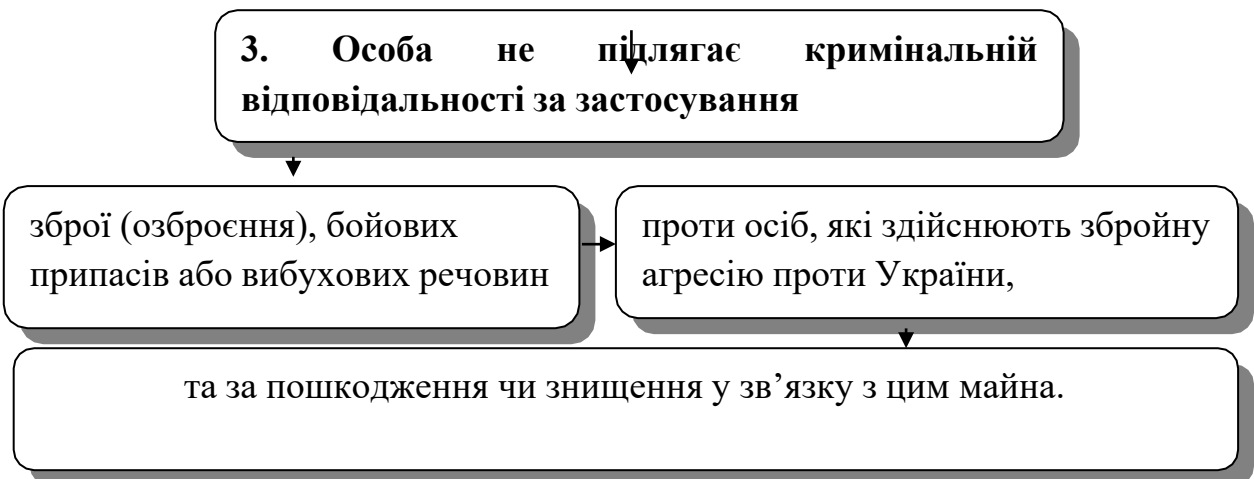

Схема 1.5. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України (Стаття 43⁻¹)

Схема 1.6. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України (Стаття 43⁻¹)

РОЗДІЛ 2. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 111. ДЕРЖАВНА ЗРАДА

1. Державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітету¹, територіальній цілісності² та недоторканності, обороноздатності³, державній, економічній чи інформаційній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, шпигунство, надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, -

карається позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

2. Ті самі діяння, вчинені в умовах воєнного стану⁴, -

караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна.

3. Звільняється від кримінальної відповідальності громадянин України, якщо він на виконання злочинного завдання іноземної держави, іноземної організації або їх представників ніяких дій не вчинив і добровільно заявив органам державної влади про свій зв'язок з ними та про отримане завдання⁵.

¹ Суверенітет держави – якість державної влади, яка висловлюється у верховенстві і незалежності даної держави стосовно до будь-яких інших влад усередині країни, у сфері міждержавних стосунків за умов суворого дотримання загальноновизнаних норм міжнародного права.

² Територіальна цілісність або територіальна недоторканність держави – принцип міжнародного публічного права, згідно з яким територія держави є недоторканною від посягань з боку інших держав шляхом застосування військової сили або загрози силою

³ Обороздатність держави – здатність держави до захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту.

⁴ Воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

⁵ Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану 3 березня 2022 року № 2113-IX

ОБ'ЄКТ: є державна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, економічна чи інформаційна безпека України.

Форми державної зради:

- перехід на бік ворога в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту,
- шпигунство,
- надання іноземній державі, іноземній організації або їхнім представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

Об'єктивна сторона - діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та **недоторканності кордонів**, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України (ч.1). **Діяння карається** позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої

об'єктивна сторона

СТАТТЯ 111. ДЕРЖАВНА ЗРАДА

суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Мета як обов'язкова ознака -заподіяння шкоди суверенітету, територіальній цілісності та **недоторканності**, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України.

Кваліфікуючі обставини: ті самі діяння, вчинені в умовах воєнного стану (ч.2)

Діяння караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна.

Ч. 3 ст. 111 визначає спеціальну підставу звільнення від кримінальної відповідальності, яка може мати місце за наявності трьох умов в їх сукупності:

- 1) **суб'єктом звільнення є лише такий** громадянин України, який вступив у зв'язок з іноземною державою, іноземною організацією або їх представниками й отримав їх злочинне завдання;
- 2) **цей громадянин не вчинив жодних дій** на виконання злочинного завдання іноземної держави, іноземної організації або їх представників;
- 3) **він добровільно заявив органам влади України** про свій зв'язок з іноземною державою, іноземною організацією або їх представниками та про отримане завдання.

Схема 2.1. Державна зрада (ст.111 КК).

Стаття 111¹. КОЛАБОРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Публічне заперечення громадянином України⁶ здійснення збройної агресії проти України, встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України або публічні заклики громадянином України до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора, до співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та/або окупаційною адміністрацією держави-агресора, до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України -

караються позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років.

2. Добровільне зайняття громадянином України посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, -

карається позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

3. Здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України, а також дії громадян України, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, -

караються виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років.

4. Передача матеріальних ресурсів незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території, та/або збройним чи воєнізованим формуванням держави-агресора, та/або провадження господарської діяльності у взаємодії з державою-агресором, незаконними органами влади, створеними на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора, -

караються штрафом до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна.

5. Добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, або добровільне обрання до таких органів, а також участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій

⁶ **Колаборант** – особа, яка усвідомлено співпрацює із окупаційною цивільною чи військовою владою на шкоду власній країні. Згідно з загальним національним правом діяльність колаборантів визнавалася як зрада громадян та як зрада інтересів своєї держави.

території або публічні заклики до проведення таких незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

6. Організація та проведення заходів політичного характеру, здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та/або його окупаційною адміністрацією, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань та/або на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, за відсутності ознак державної зради, активна участь у таких заходах -

караються позбавленням волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

7. Добровільне зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, а також добровільна участь громадянина України в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора чи надання таким формуванням допомоги у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, -

караються позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

8. Вчинення особами, зазначеними у частинах п'ятій – сьомій цієї статті, дій або прийняття рішень, що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків, -

карається позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

Примітка. 1. У частині першій цієї статті публічним вважається поширення закликів або висловлення заперечення до невизначеного кола осіб, зокрема у мережі Інтернет або за допомогою засобів масової інформації.

2. У частині шостій цієї статті під заходами політичного характеру розуміються з'їзди, збори, мітинги, походи, демонстрації, конференції, круглі столи тощо.

3. У частині шостій цієї статті під здійсненням інформаційної діяльності розуміється створення, збирання, одержання, зберігання, використання та поширення відповідної інформації.

4. Тяжкими наслідками у частині восьмій цієї статті вважається шкода, що в одну тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян"⁷.

⁷ ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану 3 березня 2022 року № 2113-IX

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, економічна чи інформаційна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.1, форми колабораційної діяльності :

- публічне заперечення громадянином України здійснення збройної агресії проти України;
- встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України;
- публічні заклики громадянином України до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань;
- публічні заклики громадянином України до підтримки рішень та дій окупаційної адміністрації держави-агресора;
- публічні заклики громадянином України до співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та/або окупаційною адміністрацією держави-агресора;
- публічні заклики громадянином України до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України.

Публічним вважається поширення закликів або висловлення заперечення до невизначеного кола осіб, зокрема у мережі Інтернет або за допомогою засобів масової інформації

Об'єктивна сторона

Ч. 1 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт загальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Мета як обов'язкова ознака -заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та **недоторканності**, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України.

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.

Схема 2. 2. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 1 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, економічна чи інформаційна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.2, форми колабораційної діяльності :

➤ добровільне зайняття громадянином України добровіль з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території;

➤ добровільне зайняття громадянином України посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій в окупаційній адміністрації держави-агресора.

Основна умова: **добровільність** - абсолютно вільне волевиявлення.

Примус може проявлятися в різних формах: фізичному насильстві,

Об'єктивна сторона

Ч. 2 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт загальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку,

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.

Діяння передбачені Ч. 2 Стаття 111⁻ карається позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

Схема 2. 3. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 2 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність.

Безпосередній об'єкт: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна чи інформаційна безпека України.
Додатковий: стандарти освіти України.

Об'єктивна сторона: Ч.3, форми колабораційної діяльності:

- здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою
- здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України;
- здійснення громадянином України пропаганди у закладах освіти незалежно від типів та форм власності з метою, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України;
- дії громадян України, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти.

Пропаганда: поширення поглядів сприяння здійсненню збройної агресії проти України, фактів, аргументів, часто чуток, спотвореної інформації або свідомо неправдивих відомостей з метою формування потрібної громадської думки та маніпулювання суспільною свідомістю.

Методи пропаганди: зумисне свідоме поширення фальшивої інформації зі шкідливими, нищівними намірами, спрямованими на виправдовування діяльності держави агресора, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України.

Об'єктивна сторона

Ч. 3 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт загальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку
Фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Мета: 1. Заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України.

2. Зруйнування національних стандартів освіти України.

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.
Діяння передбачені Ч. 3 Стаття 111⁻¹ караються виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років.

Схема 2.4. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 3, Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: обороноздатність, економічна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.4, форми колабораційної діяльності :

- передача матеріальних ресурсів незаконним збройним чи воєнізованим формуванням, створеним на тимчасово окупованій території;
- передача матеріальних ресурсів збройним чи воєнізованим формуванням держави-агресора;
- провадження господарської діяльності у взаємодії з державою-агресором, незаконними органами влади, створеними на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора.

Об'єктивна сторона

Ч. 4 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій. **Діяння передбачені Ч. 1 Стаття 111⁻¹ караються** штрафом до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна.

Схема 2.5. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 4 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, економічна чи інформаційна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.5, форми колабораційної діяльності :

- добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території;
- добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій у органах окупаційної адміністрації держави-агресора;
- добровільне обрання до органів адміністрації держави-агресора;
- участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території;
- публічні заклики до проведення незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території.

Об'єктивна сторона

Ч. 5 Стаття 111¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Кваліфікуючі обставини: вчинення дій або прийняття рішень, що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків (Ч.8).

Тяжкими наслідками у частині восьмій цієї статті вважається шкода, що в одну тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої (ч.8).

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.
Діяння передбачені Ч. 5 Стаття 111¹ караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

Схема 2.6. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 5 Стаття 111¹. Колабораційна діяльність.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, інформаційна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.6, форми колабораційної діяльності :

➤ організація та проведення заходів політичного здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та/або його окупаційною адміністрацією, спрямованих на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації чи збройних формувань;

➤ організація та проведення заходів політичного характеру, здійснення інформаційної діяльності спрямованої на уникнення державою-агресором відповідальності за збройну агресію проти України. За відсутності ознак державної зради, активна участь у таких заходах.

Під заходами політичного характеру розуміються з'їзди, збори, мітинги, походи, демонстрації, конференції, круглі столи тощо.

Під здійсненням інформаційної діяльності розуміється створення, збирання, одержання, зберігання, використання та поширення відповідної інформації.

Об'єктивна сторона

Ч. 6 Стаття 111¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: громадянин України, який досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Кваліфікуючі обставини: вчинення дій або прийняття рішень, що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків (Ч.8). **Тяжкими наслідками** у частині восьмій цієї статті вважається шкода, що в одну тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Карасться позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої (ч.8).

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.

Діяння передбачені Ч. 6 Стаття 111¹ караються позбавленням волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

Схема 2.7. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 6, Стаття 111¹. Колабораційна діяльність.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: суверенітет, територіальна цілісність та недоторканість, обороноздатність, державна, економічна чи інформаційна безпека України.

Об'єктивна сторона: Ч.7, форми колабораційної діяльності:

- добровільне зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території;
- добровільна участь громадянина України в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора;
- надання таким формуванням допомоги у веденні бойових дій проти Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України

Об'єктивна сторона

Ч. 7 Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: громадянин України, особа яка досяга 16 річного віку

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу

Кваліфікуючі обставини: вчинення дій або прийняття рішень, що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків (Ч.8).

Тяжкими наслідками у частині восьмій цієї статті вважається шкода, що в одну тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої (ч. 8).

Склад злочину: формальний закінчений з моменту здійснення альтернативних дій.

Діяння передбачені Ч. 7 Стаття 111⁻¹ караються позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої

Схема 2.8. Склад кримінальних правопорушень
Ч. 7, Стаття 111⁻¹. Колабораційна діяльність.

Стаття 111⁻². ПОСОБНИЦТВО ДЕРЖАВІ-АГРЕСОРУ

1. Умисні дії, спрямовані на допомогу державі-агресору (пособництво), збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора, вчинені громадянином України, іноземцем чи особою без громадянства, за винятком громадян держави-агресора, з метою завдання шкоди Україні шляхом: реалізації чи підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора; добровільного збору, підготовки та/або передачі матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора, її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора -

караються позбавленням волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

ОБ'ЄКТ: національна безпека України майже у будь-якій її сфері: обороноздатність, економічна безпека України.

Об'єктивна сторона: полягає в альтернативних діях спрямованих на допомогу державі-агресору (пособництво). збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора:

- реалізація чи підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора;
- добровільний збір, підготовка та/або перелачі матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора. її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора

Об'єктивна сторона

Стаття 111⁻². Пособництво державі-агресору

Суб'єктивна сторона

Суб'єкт спеціальний: особа, яка досягла 16 річного віку та є громадянином України, іноземцем чи особою без громадянства, за винятком громадян держави-агресора.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу.
Мета: завдання шкоди Україні

Склад злочину: формальний. злочин закінчений з моменту здійснення дій **в першій формі** – щодо реалізація чи підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора.

в другій формі щодо частини збору, підготовки до перелачі матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора. її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора

Матеріальний – **в другій формі злочин закінчений з моменту** перелачі матеріальних ресурсів чи інших активів представникам держави-агресора. її збройним формуванням та/або окупаційній адміністрації держави-агресора

Ліяння караються позбавленням волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від десяти до п'ятнадцяти років та з конфіскацією майна або без такої.

Стаття 113. ДИВЕРСІЯ

1. Вчинення з метою ослаблення держави вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, на зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, а також вчинення з тією самою метою дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, епізоотій чи епіфітотій, -

карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

2. Ті самі діяння, вчинені в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту⁸, -

караються позбавленням волі строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна"⁹.

-

⁸ Диверсійно-розвідувальна група (ДРГ) – підрозділ спеціального призначення, що використовується для розвідки і диверсій у тилу противника у воєнний і передвоєнний час з метою дезорганізації тилкових установ, знищення або тимчасового виведення з ладу найважливіших промислових підприємств, військових об'єктів, транспорту, зв'язку, а також збору інформації про супротивника (Методичний матеріал з розвідувальної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією (загальновійськова підготовка у навчальних центрах, військових частинах, навчальних підрозділах) URL: <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Rozviduvalna-pidhotovka-metodychnyy-material.pdf>).

⁹ Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану 3 березня 2022 року № 2113-IX

ОСНОВНИЙ БЕЗПОСЕРЕДНИЙ ОБ'ЄКТ – безпека держави в економічній, екологічній, воєнній або будь-якій іншій сфері відповідно до спрямованості конкретного акту диверсії.

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ДОДАТКОВИЙ ОБ'ЄКТ: життя і здоров'я особи, власність, навколишнє середовище.

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА:

- 1) масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їх здоров'ю;
- 2) зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення;
- 3) радіоактивне забруднення;
- 4) масове отруєння;
- 5) поширення епідемій;
- 6) поширення епізоотій;
- 7) поширення епіфітотій.

Диверсія, є закінченою з моменту вчинення вибуху, підпалу, затоплення, обвалу чи інших дій відповідної спрямованості, **незалежно від того, чи фактично настали ті або інші наслідки**

Предмет диверсії:

- 1) будівлі, споруди та інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, від діяльності яких залежить життєдіяльність певних регіонів чи інших великих територій, належне функціонування певних галузей економіки, структур державного управління, у тому числі підприємства, зруйнування чи пошкодження яких само по собі є фактором небезпеки
 - 2) стада і колекції тварин, риба, що водиться у ставках та інших водоймищах, пасіки тощо;
 - 3) посіви сільськогосподарських чи інших культур, лісові масиви тощо.
- Діяння Ч.1 ст. 113 карається** позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

об'єктивна сторона

СТАТТЯ 113. ДИВЕРСІЯ

суб'єктивна сторона

Суб'єкт: є фізична осудна особа, якій виповнилось 14 років.

СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА – вина у вигляді прямого умислу і спеціальна **мета**.
Склад формальний, а тому на перший план виступає не фактичний результат (ослаблення держави чи принаймні реальна загроза такого ослаблення), а саме вороже ставлення особи до держави.

Кваліфікуючі ознаки: вчинені в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту (ч.2).
Діяння передбачені Ч. 2, ст. 113 караються позбавленням волі строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна

Схема 2.9. Склад злочинів проти національної безпеки (ст.113 КК).

ЯК РОЗПІЗНАТИ ЧЛЕНІВ РОСІЙСЬКИХ ДРГ:

(за матеріалами інтернет видань)

. Ключові ознаки діяльності диверсантів.

типові завдання, що виконують ДРГ:

- виявлення блокпостів ЗСУ;
- місць розташування, дислокації, переміщення ЗСУ тероборони;
- виявлення органів управління військово-цивільних адміністрацій;
- розташування об'єктів критичної інфраструктури;
- формування паничних настроїв серед цивільного населення;
- маркування та встановлення радіоприладів на відповідних об'єктах інфраструктури цивільного та військового призначення метою їх знищення під час використання високоточної зброї та нальтів авіації;
- проведення диверсій на відповідних об'єктах інфраструктури цивільного та військового призначення;
- виявлення шляхів можливого обходу позицій ЗСУ тероборони, використовуючі броди річок другорядні шляхи тощо;

ТІНФОРМУЙТЕ СПЕЦСЛУЖБИ

2. Інфільтрація у міста та території членів ДРГ може бути п виглядом:

- евакуйованих мешканців тимчасово окупованих територій;
- представників гуманітарних місій;
- представників засобів масової інформації то що.

3. Ознаки за якими можливо розпізнати членів ДРГ:

- пересуваються пішки або на вилучених транспортних засобах;
 - як право пересуваються по 2-4 особи.;
 - мають наплечники;
 - якщо навіть ДРГ одягнуті у форму ЗСУ мають чорні берці;
 - використовують маркування «свій-чужий»: наклеюють жовті стрічки, як у вояків ЗСУ; але на відміну від ЗСУ, у російськи окупантів стрічка також є на нозі.
 - якщо члени ДРГ вбрані у цивільне, одяг може бути брудним
 - можуть здійснювати фото відео- фіксацію результатів своєї діяльності;
 - вони можуть мати відповідний акцент російських місцевостей «а», «о» кання. Побудова фраз відмінна від української мови.
 - особливо слід звертати на знання місцевого діалекту та сленгових слів, а також названня окремих об'єктів та місцевості
 - як правило російські ДРГ, не орієнтуються на місцевості
- Відповідно, будь-яке прохання російською чи ламаною українсько повідомити той чи інший маршрут пересування має викликати у в певні підозри;
- звертайте увагу на використання посвідчень та довідок порушенням оформлення типових реквізитів, або наявність довідочних взагалі не існує в українському документообігу.

Стаття 114². НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НАПРАВЛЕННЯ, ПЕРЕМІЩЕННЯ ЗБРОЇ, ОЗБРОЄННЯ ТА БОЙОВИХ ПРИПАСІВ В УКРАЇНУ, РУХ, ПЕРЕМІЩЕННЯ АБО РОЗМІЩЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЧИ ІНШИХ УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ, ВЧИНЕНЕ В УМОВАХ ВОЄННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ.

Поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, у тому числі про їх переміщення територією України, якщо така інформація не розміщувалася (не поширювалася) у відкритому доступі Міністерством оборони України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України чи Службою безпеки України або в офіційних джерелах країн-партнерів, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану, -

карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

1. Поширення інформації про переміщення, рух або розташування Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, за можливості їх ідентифікації на місцевості, якщо така інформація не розміщувалася у відкритому доступі Генеральним штабом Збройних Сил України, Міністерством оборони України або іншими уповноваженими державними органами, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану, -

карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

2. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб або з корисливих мотивів, або з метою надання такої інформації державі, що здійснює збройну агресію проти України, або її представникам, або іншим незаконним збройним формуванням, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки, за відсутності ознак державної зради або шпигунства, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років¹⁰.

¹⁰ Закон України Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану . 24 березня 2022 року № 2160-IX

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (Ст.114-2)

Суспільна небезпека: негативно позначається на боєготовності та боєздатності військ.

Безпосередній основний об'єкт: суспільні відносини в сфері охорони та порядку поширення інформації у воєнній сфері в умовах воєнного або надзвичайного стану

Предмет: відомості, документи що містять інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань

Об'єктивна сторона: характеризується діянням в формі:

1) Поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, в тому числі про їх переміщення територією України.

2) Поширення інформації про переміщення, рух або розташування Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, за можливості їх ідентифікації на місцевості.

Умови кримінальної протиправності діяння:

Якщо така інформація не розміщувалася в відкритому доступі Генеральним штабом Збройних Сил України, Міністерством оборони України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України чи Службою безпеки України або в офіційних джерелах країн-.

2) діяння вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану

Дія може виражатися, наприклад, у розголосі означених даних в розмові, письмовому повідомленні, шляхом публікації в ЗМІ, у виступі по радіо та телебаченню або несанкціоноване фото- та відеознімання переміщень Збройних сил України

Суб'єкт – будь яка особа, якій стала відома, означена інформація.

Суб'єктивна сторона характеризується будь-якою формою вини **як умислом** (прямим чи непрямим), так і **необережністю** самовпевненістю чи недбалістю).

Кваліфікуючі ознаки:

Ч 3- ті передбачені ч. 1 та 2 вчинені:

1) за попередньою змовою групою осіб;

2) або з корисливих мотивів

3) або з метою налякання такої інформації державі що здійснює збройну агресію проти України,

4) або її представникам

5) або іншим незаконним збройним формуванням

6) або якщо вони спричинили тяжкі наслідки

За відсутності ознак державної зради або шпигунства

СХЕМА 2.10. Несанкціоноване поширення інформації (ст. 114-2 КК)

Склад – формальний: кримінальне правопорушення вважається закінченим з моменту несанкціонованого поширення інформації.

Поширення - розповсюдження інформації всіма можливими каналами: ЗМІ, інтернет, заяви й листи, які адресовано третім особам, а також під час публічних виступів або розповсюдження листівок.

Несанкціоноване поширення, означає, що цю інформацію викладено до того, як її оприлюднив офіційно Генеральний штаб або без письмового дозволу Генштабу.

Не вважається кримінально-протиправним діяння, якщо інформацію передано правоохоронним органам або безпосередньо тій особі, якої ця інформація стосується.

Правила поширення інформації під час воєнного стану: тільки після того, як Генштаб офіційно оприлюднив інформацію про ту чи іншу оборонну або наступальну операцію.

Діяння передбачене Ч. 1, карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

Діяння передбачене Ч. 2, карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

Діяння передбачені Ч. 3, караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років

РОЗДІЛ 3.

ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ ЗАБОРОНЕНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ¹¹

Стаття 161. ПОРУШЕННЯ РІВНОПРАВНОСТІ ГРОМАДЯН ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ РАСОВОЇ, НАЦІОНАЛЬНОЇ, РЕГІОНАЛЬНОЇ НАЛЕЖНОСТІ, РЕЛІГІЙНИХ ПЕРЕКОНАНЬ, ІНВАЛІДНОСТІ ТА ЗА ІНШИМИ ОЗНАКАМИ

1. Умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, регіональної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками -

караються штрафом від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого";

доповнити приміткою такого змісту:

"Примітка. У цій статті під регіональною належністю слід розуміти належність особи за народженням чи проживанням до регіону – частини території України або території компактного розселення українців за межами території України, – що відрізняється від інших територій за низкою історичних, географічних, мовних та інших ознак";

¹¹ Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції 3 березня 2022 року № 2110-ІХ

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст. 161 КК)

Безпосередній об'єкт: суспільні відносини, що забезпечують рівноправність громадян та їх конституційні права
Додатковий факультативний об'єкт: можуть виступати честь та гідність особи, її здоров'я, власність тощо.

Суб'єкт: загальний - фізична осудна особа, яка досягла 16 річного віку.

Об'єктивна сторона полягає:
Ч.1

- 1) розпалювання національної, регіональної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті;
- 2) приниження національної честі та гідності;
- 3) образу почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями;
- 4) встановлення прямих чи непрямих обмежень прав або прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Караються штрафом від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого

Суб'єктивна сторона: характеризується виною у формі прямого умислу.

Додаткова обов'язкова ознака: мета вчинення кримінального правопорушення – розпалення національної, расової чи релігійної ворожнечі; принизити національну гідність; показати переваги або неповноцінність громадян за ознакою їхнього ставлення до релігії, за національною, регіональною або расовою приналежністю, інвалідністю або за іншими ознаками.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції 3 березня 2022 року № 2110-IX

Схема 3.1. Склад кримінального правопорушення передбаченого ст. 161 КК України.

Під регіональною належністю слід розуміти належність особи за народженням чи проживанням до регіону - частини території України або території компактного розселення українців за межами території України, - що відрізняється від інших територій за низкою історичних, географічних, мовних та інших ознак

Під діями, *спрямованими на розпалювання національної, регіональної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті* слід розуміти будь-які дії, які можуть викликати або посилити серед певних груп населення настрої неприязні, почуття сильної ворожнечі та огиди до інших етнічних або расових груп чи конфесій, почуття ненависті до культури, традицій, що поважаються певною расою чи національністю.

Вказана ворожнеча може розпалюватися як в усній так і у письмовій формі: шляхом видання печатної продукції, наочної агітації, пропаганди, виступах у засобах масової інформації, на мітингах, зборах та ін.

Приниження національної честі та гідності громадян може виражатися у формі образи як окремих громадян так і груп населення: наклеп, цькування, знущання над культурою, звичаями тощо будь-якої нації, дискредитації особи певної національності або раси а також пониження позитивних якостей тієї чи іншої нації порівняно з іншими.

Образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями – передбачає скривдження, приниження почуттів представників окремих релігійних громад, конфесій, напрямів та течій або глумління над місцями богослужінь або місцями проведення релігійних зібрань, місцями паломництва, шанованими у тій чи іншій релігії.

Обмеження прав проявляється у будь-яких відкритих або завуальованих діях, що ущемляють або унеможливають використання своїх конституційних або інших прав і свобод (при прийомі на навчання або на роботу, при звільненні з роботи або посади, при підвищенні по роботі, при поданні до заохочення, нагороди, при висуванні на конкурстоці).

Встановлення прямих чи непрямих привілеїв – надання вигод або переваг будь-якого характеру (здобуття освіти, правовому захисті, громадсько-політичній діяльності, житловому забезпеченню, забезпечені працею) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками.

Кримінальне правопорушення характеризується наявністю формального складу і вважається закінченим з моменту вчення будь-якої з вказаних дій, незалежно від того, чи досяг винний бажаного результату.

Насильство охоплюється заподіяння шкоди здоров'ю особи: нанесення ударів, побоїв, легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень.

Під регіональною належністю слід розуміти належність особи за народженням чи проживанням до регіону - частини території України або території компактного розселення українців за межами території України, - що відрізняється від інших територій за низкою історичних, географічних, мовних та інших ознак";

Обман – надання неправдивих відомостей або замовчування певної інформації з метою введення особи чи групи осіб в оману з метою створення певного уявлення в оточуючих щодо конкретної особи або групи осіб.

Змістом **погроз** охоплюється психічне насильство, яке проявляється у залякуванні заподіянням фізичної, матеріальної чи іншої шкоди.

Поняття службової особи розкривається у примітці до ст. 364 КК.

– за ч. 3 ст. 161 КК – дії, передбачені ч. 1 чи ч. 2 ст. 161 КК, які: 1) були вчинені організованою групою осіб; 2) спричинили тяжкі наслідки.

Вчинення кримінального правопорушення організованою групою означає, що у готуванні або вчиненні такого кримінального правопорушення брали участь три і більше особи, які попередньо зорганізувалися у стійке об'єднання для вчинення цього та іншого (інших) кримінальних правопорушень, об'єднаних єдиним планом з розподілом функцій учасників групи, спрямованих на досягнення єдиного плану, відомого всім членам групи.

Під тяжкими наслідками слід розуміти загибель людей, заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, завдання великої матеріальної шкоди, виникнення масових заворушень тощо.

Склад кримінального правопорушення: формальний - вважається закінченим з моменту вчення будь-якої з вказаних дій, незалежно від того, чи досяг винний бажаного результату.

Стаття 435⁻¹. ОБРАЗА ЧЕСТІ І ГІДНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ, ПОГРОЗА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЮ

1. Образа честі і гідності, погроза вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна військовослужбовцю, який здійснює заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, його близьким родичам чи членам сім'ї -

карається обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

2. виготовлення та поширення матеріалів, які містять образу честі і гідності, погрозу вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна військовослужбовцю, який здійснює заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, його близьким родичам чи членам сім'ї, -

карається обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк";

**. ОБРАЗА ЧЕСТІ І ГІДНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ,
ПОГРОЗА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЮ (СТАТТЯ 435⁻¹)**

Суспільна небезпека: порушує боєздатність військовослужбовців.

Безпосередній об'єкт: честь і гідність, життя та членів його сім'ї.

Додатковим обов'язковим об'єктом є: майна військовослужбовця та членів його сім'ї.

Засоби вчинення КП: матеріали, які містять образу честі і гідності, - погрозу вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна військовослужбовцю та членів його сім'ї.

Об'єктивна сторона полягає у:

Ч. 1 - 1) образа честі і гідності, погроза вбивством, насильством;

2) знищенням чи пошкодженням майна військовослужбовцю, який здійснює заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

3) образа честі і гідності, погроза вбивством, насильством його близьким родичам чи членам сім'ї військовослужбовця.

Ч. 2 – 1) виготовлення та поширення матеріалів, які містять:

- образу честі і гідності;

- погрозу вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна військовослужбовцю, який здійснює заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, його близьким родичам чи членам сім'ї,

Суб'єкт загальний – фізична осудна особа 16 років.

Суб'єктивна сторона характеризується виною у формі умислу.

При цьому ставлення особи до своїх дій характеризуватися тільки прямим умислом.

Покарання:

1. **Діяння передбачене Ч.1, ст. 435⁻¹** карається обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

2. **Діяння передбачене Ч.2, ст. 435⁻¹** карається обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк

Склад закінчений з моменту вчинення дій передбачених ст. 435⁻¹

Схема 3.2. Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю

Стаття 436². ВИПРАВДОВУВАННЯ, ВИЗНАННЯ ПРАВОМІРНОЮ, ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ, ГЛОРИФІКАЦІЯ¹² ЇЇ УЧАСНИКІВ

1. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, -

караються виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років.

2. Виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, -

караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією майна або без такої.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені службовою особою, або вчинені повторно, або організованою групою, або з використанням засобів масової інформації, -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої".

¹² вихваляння, звеличення, захоплена похвала; спів дифірамбів, славослів'я.

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (Ч. 1, Стаття 436⁻².)

Безпосередній об'єкт: мир як складова міжнародного правопорядку

Об'єктивна сторона: характеризується діями у таких формах:

Ч.1: 1) виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту; 2) виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України.

Дії передбачені Ч.1 караються виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років.

Суб'єкт загальний: громадянин України, особа без громадянства, а також громадянин іноземної держави, які досягли 16 років.

Суб'єктивна сторона характеризується прямим умислом. При цьому винний бажає нав'язати певному колу осіб думку про виправдовування збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту.

Склад КП закінчено з моменту публічного звернення до громадян чи до керівників держави або уряду (усно, письмово, з допомогою технічних засобів) з метою схилити їх до агресивної війни чи розв'язування воєнного конфлікту.

Кваліфікуючі обставини (ч.3): дії передбачені Ч. 1, вчинені службовою особою, або вчинені повторно, або організованою групою, або з використанням засобів масової інформації; -
Караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої".

Схема 3.3. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (Ч. 1, Стаття 436⁻²)

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (Ч. 2, Стаття 436⁻².)

Безпосередній об'єкт: мир як складова міжнародного правопорядку

Об'єктивна сторона: характеризується діями у таких формах:

Ч.2: 1) виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України

Дії передбачені Ч.2 караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією майна або без такої.

Суб'єкт загальний: громадянин України, особа без громадянства, а також громадянин іноземної держави, які досягли 16 років.

Суб'єктивна сторона характеризується прямим умислом. При цьому винний бажає нав'язати певному колу осіб думку про виправдовування збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту.

Склад КП закінчено з моменту публічного звернення до громадян чи до керівників держави або уряду (усно, письмово, з допомогою технічних засобів) з метою схилити їх до агресивної війни чи розв'язування воєнного конфлікту.

Кваліфікуючі обставини (ч.3): дії передбачені Ч. 2, вчинені службовою особою, або вчинені повторно, або організованою групою, або з використанням засобів масової інформації; -

Караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої".

Схема 3.4. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (Ч. 2, Стаття 436⁻²)

РОЗДІЛ 4.

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА МАРОДЕРСТВО, ЗА НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА СКАСУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВИПАДКАХ ДОБРОВІЛЬНОЇ ЗДАЧІ ЗБРОЇ, БОЙОВИХ ПРИПАСІВ, ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН АБО ПРИСТРОЇВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА БОЙОВИХ ДІЙ¹³

Стаття 185. КРАДІЖКА

1. Таємне викрадення чужого майна (крадіжка) -

карається штрафом від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років.

2. Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, -

карається арештом на строк від трьох до шести місяців або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

3. Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, -

карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

4. Крадіжка, вчинена у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, -

карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

5. Крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах або організованою групою, -

карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Примітка. 1. У статтях 185, 186 та 189-191 повторним визнається кримінальне правопорушення, вчинене особою, яка раніше вчинила будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених цими статтями або статтями 187, 262 цього Кодексу.

2. У статтях 185, 186, 189 та 190 цього Кодексу значна шкода визнається із врахуванням матеріального становища потерпілого та якщо йому спричинені

¹³ Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство 3 березня 2022 року № 2117-IX; Закон України Про внесення зміни до статті 263 Кримінального кодексу України щодо скасування відповідальності у випадках добровільної здачі зброї, бойових припасів, вибухових речовин або пристроїв, 24 березня 2022 року № 2150-IX; Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги. 24 березня 2022 року № 2155-IX

збитки на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. У статтях 185-191, 194 цього Кодексу у великих розмірах визнається кримінальне правопорушення, що вчинене однією особою чи групою осіб на суму, яка в двісті п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.

4. У статтях 185-187 та 189-191, 194 цього Кодексу в особливо великих розмірах визнається кримінальне правопорушення, що вчинене однією особою чи групою осіб на суму, яка в шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент вчинення кримінального правопорушення.

{Стаття 185 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008, № 1449-VI від 04.06.2009, № 2617-VIII від 22.11.2018, № 2117-IX від 03.03.2022}

ТАЄМНЕ ВИКРАДЕННЯ ЧУЖОГО МАЙНА (КРАДІЖКА)

ОБ'ЄКТ: суспільні відносини власності.
ПРЕДМЕТ: чуже майно - речі матеріального світу, яким притаманні специфічні ознаки фізичного економічного та юридичного характеру

Об'єктивна сторона: Активні дії: таємне викрадення чужого майна;
1. Суспільно-небезпечні наслідки заподіяння реальної і прямої майнової шкоди.
2. Причинний зв'язок.
3. Спосіб учинення кримінального правопорушення, що характеризується таємністю.
Склад кримінального правопорушення: матеріальний

Таємно – означає непомітно:

- 1) для власника, володаря або охоронця – за їх відсутності, чи і в їх присутності, але коли вони не помічають чи не усвідомлюють факту викрадення (через різні особливі обставини);
- 2) для третіх осіб (сторонніх), які не помічають викрадення або не усвідомлюють сутності того, що відбувається.

Суб'єкт: фізична осудна особа, що досягла 14 – річного віку.

Суб'єктивна сторона: прямий умисел.

Обов'язкова ознака: *корисливий мотив* - звернути чуже майно у свою власність – використати його чи розпорядитися ним як своїм

Кваліфікуючі ознаки:

Ч.2. – вчинена повторно;

- за попередньою змовою групою осіб;

Особливо кваліфікуючі ознаки:

Ч.3. – поєднана з проникненням в житло, інше приміщення чи сховище;

- що завдала значної шкоди потерпілому;

Ч.4 – крадіжка, вчинена у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану;

Ч.5 – крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах або організованою групою

Проникнення – це термін не технічний, а юридичний. Головне в ньому – не фізичне пересування чи перебування, не фізичний рух, а його юридичний зміст – за дозволом чи без нього особа перебувала в приміщенні, сховищі чи в житлі; легально чи нелегально вона увійшла, вторглась до приміщення, сховища, житла.

«*Житло*» - це приміщення, яке призначене для постійного чи тимчасового проживання людей (приватний будинок, квартира, кімната в готелі, дача, садовий будинок тощо) а також ті складові його частини, які використовуються для відпочинку, зберігання майна або задоволення інших потреб людини (балкони, веранди, комори тощо).

Склад кримінального правопорушення: матеріальний

Кримінальне правопорушення закінчене з моменту протиправного вилучення майна й отримання винним реальної можливості розпорядитися чи користуватися цим майном.

Схема 4.1. Крадіжка (ст. 185 КК).

Покарання:

Ч. 1 – діяння карається штрафом від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років.

Ч. 2 – діяння карається арештом на строк від трьох до шести місяців або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Ч. 3 – діяння карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

Ч. 4 – діяння карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

Ч. 5 – діяння карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Стаття 186. ГРАБІЖ

1. Відкрите викрадення чужого майна (грабіж) -

карається штрафом від двох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до чотирьох років.

2. Грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб, -

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років.

3. Грабіж, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдав значної шкоди потерпілому, -

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років.

4. Грабіж, вчинений у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, -

карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років.

5. Грабіж, вчинений в особливо великих розмірах або організованою групою, -

карається позбавленням волі на строк від восьми до тринадцяти років із конфіскацією майна.

{Стаття 186 із змінами, внесеними згідно із Законами № 270-VI від 15.04.2008, № 2617-VIII від 22.11.2018, № 2117-IX від 03.03.2022}

ВІДКРИТЕ ВИКРАДЕННЯ ЧУЖОГО МАЙНА (ГРАБІЖ) -

Об'єкт: суспільні відносини власності.

Предмет: чуже для винного майно - речі матеріального світу, яким притаманні специфічні ознаки фізичного економічного та юридичного характеру

Суб'єкт: фізична осудна особа, що досягла 14 – річного віку.

Суб'єктивна сторона: прямиї умисел.

Обов'язкова ознака: корисливий мотив - звернути чуже майно у свою власність – використати його чи розпорядитися ним як своїм

Об'єктивна сторона: Активні дії: відкрите викрадення (відкрите, безоплатне, незаконне вилучення) чужого майна поза волею власника;

1. Суспільно-небезпечні наслідки: заповдіяння реальної і прямої майнової шкоди.
2. Причинний зв'язок.

Склад кримінального правопорушення: **матеріальний**

Злочин закінчений з моменту протиправного вилучення майна й отримання ввінним реальної можливості розпорядитися чи користуватися цим майном.

Кваліфікуючі ознаки:

Ч.2. – грабіж поєднаний з насильством, яке небезпечне для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства – вчинений повторно;

- за попередньою змовою групою осіб;

Особ. кваліф. ознаки

Ч.3. – поєднаний з проникненням в житло, інше приміщення чи сховище;

- що завдав значної шкоди потерпілому;

Ч.4 – Грабіж, вчинений у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Ч.5 – вчинений в особливо великих розмірах;- вчинений організованою групою

Насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого – це умисне заповдіяння тяжкого тілесного ушкодження, що не спричинило короткострокового розладу здоров'я або незначної втрати правцездатності, вчинення інших насильницьких дій, які не були небезпечними для життя та здоров'я в моменту їх заповдіяння (завдання удару, побоїв, незаконне позбавлення волі).

Схема 4.2. Грабіж (ст. 186 КК).

Покарання:

Ч. 1 – діяння карається штрафом від двох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до чотирьох років.

Ч. 2 – діяння карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років.

Ч. 3 – діяння карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років.

Ч. 4 – діяння карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років.

Ч. 5 – діяння карається позбавленням волі на строк від восьми до тринадцяти років із конфіскацією майна.

Стаття 187. РОЗБІЙ

1. Напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства (розбій), -

карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

2. Розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб, або особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм, -

карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна.

3. Розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, -

карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна.

4. Розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень, -

карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років із конфіскацією майна.

{Стаття 187 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2117-IX від 03.03.2022}

НАПАД З МЕТОЮ ЗАВОЛОДІННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ,
ПОЄДНАНИЙ ІЗ НАСИЛЬСТВОМ, НЕБЕЗПЕЧНИМ ДЛЯ ЖИТТЯ ЧИ
ЗДОРОВ'Я ОСОБИ, ЯКА ЗАЗНАЛА НАПАДУ, АБО З ПОГРОЗОЮ
ЗАСТОСУВАННЯ ТАКОГО НАСИЛЬСТВА (РОЗБІЙ), -

Об'єкт: *основний* -- суспільні відносини власності;
додатковий - життєва і здоров'я особи, психічна чи фізична недоторканність людини.
Предмет: чуже для винного майно

Суб'єкт: фізична осудна особа, що досягла 14-річного віку.
Вирішальне значення для визнання викрадення відкритим має суб'єктивне переконання винного.

Об'єктивна сторона: **Активні дії:** Напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства
Склад кримінального правопорушення: усічений.
КП закінчене з моменту початку нападу

Суб'єктивна сторона: прямиї умисел.
Обов'язкова ознака: корисливий мотив;
мета - заволодіти чужим майном

Насильство при розбою як і при грабежі, застосовується з метою:
а) заволодіти чужим майном чи отримати доступ до нього;
б) утримати уже вилучене, захоплене майно.

Кваліфікуючі ознаки:

Ч.2 : розбій вчинений за попередньою змовою групою осіб; - особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм;
Особливо кваліфікуючі обставини:
Ч.3. – поєднаний з проникненням в житло, інше приміщення чи сховище;
Ч.4.: Розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень

Розбій - кримінальне правопорушення з усіченим складом.

- **Розбій визнається закінченим** з моменту нападу, поєднаного з застосуванням або з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я, незалежно від того, заволоділа особа майном (грошми) чи ні.
- **З моменту нападу** в діях винного є склад закінченого кримінального правопорушення, хоча злочин ще може продовжуватися. **Склад КП - усічений**
- **Тому дії осіб**, які приєдналися до кримінального правопорушення, хоча б і після нападу, але до ще не закінченого кримінального правопорушення, кваліфікуються як дії співвиконавців розбою за ч. 2 ст. 187 КК як вчинення розбою групою осіб.

1. З моменту нападу в діях винного є склад закінченого кримінального правопорушення, хоча злочин ще може продовжуватися. Тому дії осіб, які приєдналися до кримінального правопорушення, хоча б і після нападу, але до ще не закінченого кримінального правопорушення, кваліфікуються як дії співвиконавців розбою за ч. 2 ст. 187 КК як вчинення розбою групою осіб.
2. Якщо розбійний напад вчинюється за попередньою змовою групою осіб, то для звинувачення в розбої не потрібно щоб кожен співучасник нападу застосовував насильницькі дії, спрямовані на заподіяння шкоди потерпілому чи висловлював погрозу їх вчинити.

Схема 4.3. Розбій (ст. 187КК).

Покарання:

Ч. 1 – діяння карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

Ч. 2 – діяння карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна.

Ч. 3 – діяння карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна.

Ч. 4 – діяння карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років із конфіскацією майна.

Стаття 189. ВИМАГАННЯ

1. Вимога передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці (вимагання), -

караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

2. Вимагання, вчинене повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням свого службового становища, або з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, або з пошкодженням чи знищенням майна, або таке, що завдало значної шкоди потерпілому, -

карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

3. Вимагання, поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, або таке, що завдало майнової шкоди у великих розмірах, -

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років із конфіскацією майна.

4. Вимагання, що завдало майнової шкоди в особливо великих розмірах, або вчинене організованою групою чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, або поєднане із заподіянням тяжкого тілесного ушкодження, -

карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

ВИМОГА ПЕРЕДАЧІ ЧУЖОГО МАЙНА ЧИ ПРАВА НА МАЙНО АБО ВЧИНЕННЯ БУДЬ-ЯКИХ ДІЙ МАЙНОВОГО ХАРАКТЕРУ ЗПОГРОЗОЮ НАСИЛЬСТВА

над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичи

Об'єкт: *безпосередній* – право власності.

Додатковий необхідний - здоров'я особи, психічна чи фізична недоторканність людини.

Факультативний додатковий – честь, гідність, життя, інші права громадян.

Предмет: майно, яке:

На момент посягання знаходиться у потерпіло.

Перебуває в цей момент у фактичному володінні винного.

Суб'єкт: фізична осудна особа, що досягла 14 $\frac{1}{2}$ річного віку.

Суб'єктивна сторона: прямий умисел.

Обов'язкова ознака:

корисливий мотив;

мета – незаконно одержати чуже майно, право на нього або добитися вчинення потерпілим інших дій майнового характеру

Об'єктивна сторона:
Активні дії.

1. Пред'явлення майнової вимоги;
2. Погроза насильства над потерпілим чи його близькими родичами,
3. Обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб,
4. Пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або
5. Розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичи бажають зберегти в таємниці.

Вимагання має усічений склад

Вимагання є закінченим з моменту пред'явлення вимоги про передачу чужого майна під погрозою заподіяти шкоду потерпілому або його близьким.

Кваліфікуючі ознаки:

Ч.2. – вимагання вчинено повторно;
- за попередньою змовою групою осіб;

- службовою особою з використанням свого службового становища;

- з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень;

- з пошкодженням чи знищенням майна;

- що завдало значної шкоди потерпілому.

особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм;

Ч.3. – поєднаний із насильством, небезпечний для життя чи здоров'я особи;

що завдало майнової шкоди у великих розмірах;

Особливо кваліф. ознаки

Ч.4 – вимагання, що завдало майнової шкоди в особливо великих розмірах, або вчинене організованою групою чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, або поєднане із заподіянням тяжкого тілесного ушкодження

Схема 4.4. Вимагання (ст. 189 КК).

Покарання:

Ч. 1 – діяння караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Ч. 2 – діяння карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

Ч. 3 – діяння карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років із конфіскацією майна.

Ч. 4 – діяння карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Стаття 191. ПРИВЛАСНЕННЯ, РОЗТРАТА МАЙНА АБО ЗАВОЛОДІННЯ НИМ ШЛЯХОМ ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ

1. Привласнення чи розтрата чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні, -

карається штрафом від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на строк до чотирьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

2. Привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем -

карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, -

караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

4. Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони вчинені у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

5. Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою або четвертою цієї статті, якщо вони вчинені в особливо великих розмірах або організованою групою, -

караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

{Стаття 191 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2617-VIII від 22.11.2018, № 2117-IX від 03.03.2022}

**ПРИВЛАСНЕННЯ ЧИ РОЗТРАТА ЧУЖОГО МАЙНА, ЯКЕ БУЛО
ВВІРЕНЕ ОСОБІ ЧИ ПЕРЕБУВАЛО В ЇЇ ВІДАННІ,**

Безпосередній об'єкт: право власності.
Предмет: є майно, яке знаходиться у правомірному володінні або віданні винного. розкрадаючи майно, використовує наявні у нього правомочності щодо предмета розкрадання (з розпорядження, зберігання, доставки тощо).

Суб'єкт: особа, яка досягла 16-річного віку і якій майно, що є предметом цього злочину, було ввірене чи перебувало в її віданні ч.1.
Спеціальний: ч. 2 ст. 191) може бути лише службова особа

Суб'єктивна сторона: прямиї умисел.
Обов'язкова ознака: корисливий мотив;

Об'єктивна сторона: дії у формі:
1) привласнення чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні;
2) розтрата такого майна зазначеною особою (ч.1, ст. 191)
3) привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч.2, ст.192)

Кваліфікуючі ознаки:
1) повторно або
2) за попереднім зговором групою осіб (ч. 3 ст. 191),
Особливо кваліфікуючі ознаки:
1) дії ч. 2, 3 вчинені у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану (ч. 4 ст. 191) або 2) дії ч. 4 вчинені в особливо великих (ч. 5 ст. 191) розмірах, або 3) організованою групою (ч. 5 ст. 191).

- **Привласнення** полягає у протиправному і безоплатному вилученні (утриманні, неповерненні) винним чужого майна, яке знаходилося у його правомірному володінні, з наміром в подальшому обернути його на свою користь чи користь третіх осіб. В результаті привласнення чужого майна винний починає незаконно володіти і користуватись вилученим майном, поліпшуючи безпосередньо за рахунок викраденого своє матеріальне становище.

- **Розтрата** передбачає незаконне і безоплатне витрачання (споживання, продаж, безоплатну передачу, обмін, передачу в рахунок погашення боргу тощо) винним чужого майна, яке йому ввірене чи перебувало в його віданні. В результаті розтрата винний поліпшує майнове становище інших осіб шляхом безпосереднього споживання ними незаконно вилученого майна, позбавлення їх за рахунок витрачання такого майна певних матеріальних витрат, збільшення доходів інших осіб.

Кримінальне правопорушення закінчене з моменту незаконного безоплатного заволодіння чужим майном.

Кримінальне правопорушення з матеріальним складом

Схема 4.5. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).

Покарання:

Ч. 1 – діяння карається штрафом від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на строк до чотирьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

Ч. 2 – діяння карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Ч. 3 – діяння караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Ч. 4 – діяння караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Ч. 5 – діяння караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Стаття 201². НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПРИБУТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ АБО БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ

1. Продаж товарів (предметів) гуманітарної допомоги або використання благодійних пожертв, безоплатної допомоги або укладання інших правочинів щодо розпорядження таким майном, з метою отримання прибутку, вчинені у значному розмірі, -

караються штрафом від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до чотирьох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або у великому розмірі, -

караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або в особливо великому розмірі, або під час надзвичайного або воєнного стану, -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка.

1. Під гуманітарною допомогою, благодійними пожертвами та безоплатною допомогою слід розуміти поняття, визначені Законом України "Про гуманітарну допомогу" та Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації".

2. Дії, передбачені цією статтею, вважаються вчиненими у значному розмірі, якщо загальна вартість такої гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги у триста п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у великому розмірі – якщо загальна вартість товарів, безоплатної допомоги або грошової допомоги у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у особливо великому розмірі – якщо загальна вартість товарів, безоплатної допомоги або грошової допомоги у три тисячі і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян".

НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПРИБУТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ АБО БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ (СТАТТЯ 201⁻².)

Безпосередній об'єкт: порядок та правила отримання та використання гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги

Предмет: товари (предмети) гуманітарної допомоги, благодійних пожертв, документи правочинів безоплатної допомоги або укладання інших правочинів щодо розпорядження таким майном

Об'єктивна сторона: дії у формі:

- 1) продаж товарів (предметів) гуманітарної допомоги
- 2) або використання благодійних пожертв, безоплатної допомоги
- 3) або укладання інших правочинів щодо розпорядження таким майном.

Обов'язкова умова: з метою отримання прибутку, вчинені у значному розмірі.
Безоплатна допомога (пересилка, виконання робіт, надання послуг) - надання гуманітарної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсацій донорам.

Гуманітарна допомога - цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або

Суб'єкт: особа, яка досягла 16-річного віку і якій предмет гуманітарної, благодійної безоплатної допомоги, було ввірене чи перебувало в її віданні. **Спеціальний:** ч. 2 може бути службова особа

Суб'єктивна сторона: прямиї умисел.

Обов'язкова ознака: корисливий мотив;

Кваліфікуючі ознаки: дії передбачені Ч.1, вчинені : 1)повторно; 2) за попередньою змовою групою осіб; 3)службовою особою з використанням службового становища; 4) у великому розмірі.

Особливо кваліфікуючі ознаки дії передбачені ч.1 та 2 вчинені:

організованою групою; в особливо великому розмірі; 2) під час надзвичайного або воєнного стану.

Дії, передбачені статтею 201-2 вважаються вчиненими у **значному розмірі**, якщо загальна вартість такої гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги у триста п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у **великому розмірі** - якщо загальна вартість товарів, безоплатної допомоги або грошової допомоги у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; у **особливо великому розмірі** - якщо загальна вартість товарів, безоплатної допомоги або грошової допомоги у три тисячі і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян

Схема 4.6. Незаконне використання гуманітарної допомоги (ст. 201 - 2 КК).

Стаття 263. НЕЗАКОННЕ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ, БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ АБО ВИБУХОВИМИ РЕЧОВИНАМИ

1. Носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу -

караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

2. Носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу -

караються штрафом від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк від трьох до шести місяців, або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

3. Не підлягає кримінальній відповідальності за вчинення дій, передбачених частиною першою або другою цієї статті, особа, яка добровільно здала органам влади зброю, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої.

НОСІННЯ, ЗБЕРІГАННЯ, ПРИДБАННЯ, ПЕРЕДАЧА ЧИ ЗБУТ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ (КРІМ ГЛАДКОСТВОЛЬНОЇ МИСЛИВСЬКОЇ), БОЙОВИХ ПРИПАСІВ, ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН АБО ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ БЕЗ ПЕРЕДБАЧЕНОГО ЗАКОНОМ ДОЗВОЛУ -

Безпосередній об'єкт: громадська безпека в частині забезпечення від порушення правил обороту (користування населенням) вогнепальної і холодної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв.

Предмет:

- 1) вогнепальна зброя (крім гладкоствольної мисливської);
- 2) бойові припаси;
- 3) вибухові речовини;
- 4) вибухові пристрої (ч. 1 ст. 263);
- 5) холодна зброя (кинжалів, фінських ножів, кастетів) (ч. 2 ст. 263).

Об'єктивна сторона: може бути здійснена шляхом вчинення альтернативних суспільно небезпечних діянь зі зброєю:

- 1) носіння;
- 2) зберігання;
- 3) придбання;
- 4) передача;
- 5) виготовлення;
- 6) ремонт;
- 7) збут.

Користування предметами КТІ незаконне, тобто здійснення без відповідного дозволу.

Щодо холодної зброї формами об'єктивної сторони є: 1) носіння; 2) виготовлення; 3) ремонт; 4) збут кинжалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї. **Обов'язкова умова:** без передбаченого законом дозволу

Суб'єкт: - загальний осудна особа, яка досягла 16-ті річного віку

Суб'єктивна сторона: характеризується умисною виною.

Винний повинен усвідомлювати, хоча б у загальних рисах, що він здійснює незаконні дії саме щодо зброї, боєприпасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв.

Ч.3 ст 263 КК передбачає звільняється від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила КТІ, передбачений частинами першою або другою цієї статті, особа, яка добровільно здала органам влади зброю, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої

Склад: формальний - Кримінальне правопорушення закінчене з моменту вчинення хоча б одного діяння передбаченого с. 263 КК

Дії передбачені Ч.1 караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

Дії передбачені Ч.2 караються штрафом від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк від трьох до шести місяців, або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

Схема 4.7. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК).

РОЗДІЛ 5. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БОРОТЬБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ¹⁴.

Стаття 361. НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ВТРУЧАННЯ В РОБОТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ (АВТОМАТИЗОВАНИХ), ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ, ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ, ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

1. Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж -

карається штрафом від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, -
караються штрафом від трьох тисяч до семи тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на той самий строк.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони призвели до витоку, втрати, підробки, блокування інформації, спотворення процесу обробки інформації або до порушення встановленого порядку її маршрутизації, -

караються штрафом від семи тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до восьми років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

4. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони заподіяли значну шкоду чи створили небезпеку тяжких технологічних аварій або екологічних катастроф, загибелі або масового захворювання населення чи інших тяжких наслідків, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

5. Дії, передбачені частиною третьою або четвертою цієї статті, вчинені під час дії воєнного стану, -

караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

6. Дії, передбачені частинами першою – четвертою цієї статті, не вважаються несанкціонованим втручанням в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж, якщо вони були вчинені відповідно до порядку пошуку та виявлення потенційних вразливостей таких систем чи мереж.

Примітка. Значною шкодою у статтях 361-363¹ вважається така шкода, яка в триста і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян".

¹⁴ Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану 4 березня 2022 року № 2149-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#n2>

**НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ВТРУЧАННЯ В РОБОТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ
(АВТОМАТИЗОВАНИХ), ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ,
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ, ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ
(СТ. 361 КК)**

Безпосередній об'єкт: є інформаційні суспільні відносини, в яких забезпечені конфіденційність, цілісність та доступність інформації, а також нормальний процес її обробки та передачі.
Предмет: елементи сфери електронного інформаційного забезпечення життя суспільства:
 1) електронно-обчислювальні машини (комп'ютерів);
 2) програмні матеріали, що забезпечують нормальне функціонування автоматизованих систем;
 3) носії інформації;
 4) комп'ютерні мережі чи мережі електрозв'язку.

Об'єктивна сторона, Перший склад полягає у несанкціоноване втручання в роботу:
 1) інформаційних (автоматизованих),
 2) електронних;
 3) комунікаційних;
 4) інформаційно-комунікаційних систем;
 5) електронних комунікаційних мереж (Ч.1 – склад формальний)
Другий склад: діяння передбачені ч. 1 та 2, що призвели до наслідків:
 1) витоку, втрати, підробки, блокування інформації;
 2) спотворення процесу обробки інформації або до порушення встановленого порядку її маршрутизації (Ч.3 – склад матеріальний).

Суб'єкт-загальний: фізична, осудна особа, що досягла 16-річного віку

Суб'єктивна сторона: характеризується виною – прямиї умисел.

Кваліфікуючі ознаки: мають місце (ч. 2 ст. 361) тіж дії що вчинені:

- 1) повторно
- 2) попередньою змовою групою осіб,

Особливо кваліфікучі ознаки:

Ч.4. – дії передбачені Ч. 1 або 2 якщо вони заподіяли:

- 1) значну шкоду
- 2) чи створили небезпеку тяжких технологічних аварій
- 3) або екологічних катастроф,
- 4) загибелі або масового захворювання населення чи інших тяжких наслідків (склад матеріальний).

Ч. 5 – дії передбачені ч. 3 та 4: вчинені під час дії воєнного стану.

Ч.6 – заохочуюча норма: дії передбачені ч. 1-4 цієї статті, не вважаються несанкціонованим втручанням в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж, якщо вони були вчинені відповідно до порядку пошуку та виявлення потенційних вразливостей таких систем чи мереж.

Схема 5.1. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку(ст. 361 КК).

Стаття 361¹. СТВОРЕННЯ З МЕТОЮ ПРОТИПРАВНОГО ВИКОРИСТАННЯ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АБО ЗБУТУ ШКІДЛИВИХ ПРОГРАМНИХ ЧИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, А ТАКОЖ ЇХ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АБО ЗБУТ

1. Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту, а також розповсюдження або збут шкідливих програмних чи технічних засобів, призначених для несанкціонованого втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж, -

караються штрафом від двох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони заподіяли значну шкоду, -

караються позбавленням волі на строк до п'яти років

**СТВОРЕННЯ З МЕТОЮ ПРОТИПРАВНОГО
ВИКОРИСТАННЯ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АБО ЗБУТУ
ШКІДЛИВИХ ПРОГРАМНИХ ЧИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, А
ТАКОЖ ЇХ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АБО ЗБУТ (СТ. 361⁻¹ КК)**

Схема 5.2. Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст. 361⁻¹ КК)

ПІСЛЯМОВА

Розглянуті у посібнику загальні основи положень теорії кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень відповідно до умов воєнного стану та новітніх складів кримінальних правопорушень введених законодавчими актами від 03.03.22 р. Посібник є додатковим підґрунтям підготовки здобувачів вищої освіти до Державного атестаційного екзамену.

При підготовки навчально-наочного посібника автори виходили з досвіду викладання дисциплін кримінально-правового циклу та акцентували увагу на засвоєння знань студентами, що забезпечать їхню ефективну правозастосовну діяльність в умовах воєнного стану.

Враховуючи значення курсу Кримінальне право та винесення його на я на державний екзамен, який є однією з основних з форм підсумкової (заключної) перевірки рівня оволодіння випускниками загальнотеоретичних знань про Кримінальне право. Метою авторів було створити стислий, зручний у користуванні навчально-наочний посібник відповідно до умов воєнного стану, а сам матеріал викладений у вигляді структурно-логічних схем.

Окремі питання викладені дуже коротко у зв'язку з тим, що окремі новели, які введені до Кримінального кодексу України відповідно до законодавчих актів від 03.03.22 р., 15.03. 22 та 24.03. 22 р. не набули легального та доктринального тлумачення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (із змінами та доп). Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. *Юридический вестник*. 1998. № 4. С. 5.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 *Голос України*. 2001. 10 січ.
3. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст.131 {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2108-ІХ від 03.03.2022, № 2110-ІХ від 03.03.2022, № 2113-ІХ від 03.03.2022, № 2114-ІХ від 03.03.2022, № 2117-ІХ від 03.03.2022, № 2124-ІХ від 15.03.2022, № 2160-ІХ від 24.03.2022 }.
4. Закон України "Про оборону України". *Відомості Верховної Ради України*. 1992, № 9, ст.106 (редакція станом на 01.02. 2022).
5. Закон України "Про правовий режим воєнного стану". *Відомості Верховної Ради України*. **2015, № 28, ст.250** (редакція станом на 19.02. 2022).
6. Закон України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні". *Відомості Верховної Ради України*.
7. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 "Про введення воєнного стану в Україні"
8. Указ Президента України від 14 березня 2022 року № 133 "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні"
9. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 3–4. Ст. 21. {Із змінами, внесеними згідно із Законами №2108-ІХ від 03.03.2022, № 2110-ІХ від 03.03.2022, № 2113-ІХ від 03.03.2022, № 2114-ІХ від 03.03.2022, № 2117-ІХ від 03.03.2022}.
10. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Конспект лекцій. / За загальною редакцією Топчія В.В. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2021. 407 с.
11. Чорний, Р. Л. Поняття, система та кримінально-правова характеристика складів злочинів проти основ національної безпеки України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. : 12.00.08 / Р. Л. Чорний; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2021. – 42 с.
12. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. І. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних правопорушень: навчально-наочний посібник: структурно-логічні схеми. Харків : Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» ; «Факт», 2021. 312 с.. URL: https://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=
13. Силабус «Кримінальне право. Особлива частина» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма. / Укладачі: І.Р.Шинкаренко. Харків: Нац. Аерокосм. Унів, 2021. 34 с.URL: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1687>

14. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Кримінальне право. Особлива частина" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т"; уклад. І. Р. Шинкаренко. – Харків, 2021. 722 с. http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/K_Kriminalne.pdf
15. Кримінальне право. Особлива частина: конспект лекцій для бакалаврів / уклад. І. Р. Шинкаренко. – Харків, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т"; 2021. 476 с. http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/K_Kriminalne.pdf
16. Плани практичних(семінарських) занять навчальної дисципліни «Кримінальне право. Особлива частина» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081– Право», перший рівень вищої освіти: денна форма./Укладачі: Шинкаренко І.Р. Харків: Нац. Аерокосм. університет, 2021. 126с. URL: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1687>
17. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
18. Попко В. В. Транснаціональне кримінальне право: міжнародний аспект / Вадим Вікторович Попко ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2019. 431 с.

ПОКАЖЧИК

- Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація¹⁵ її учасників (Стаття 436⁻²), с. 22-24;
- Вимагання (Ст. 189), с. 31-33;
- Глорифікація, с.22 ;
- Грабіж (Ст. 186), с. 27-29 ;
- Державна зрада (ст. 111 КК), с. 44;
- Державна безпека, с. 6; -
- Диверсія (ст. 113 КК) с.17-20 ;
- Добровільність, с.11 ;
- Економічна безпека України, с. 6;
- Заходи політичного характеру, с. 15;
- Здійснення інформаційної діяльності, с.15 ;
- Зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, с. 17-20;
- Інформаційна безпека України 17-20;
- Колаборант, с. 7;
- Колабораційна діяльність (Стаття 111⁻¹), с.7-16;
- Крадіжка (ст. 185КК) с. 25-27;
- Масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їх здоров'ю, с. 17-20; 7
- Масове отруєння, с. 17-20;
- Обороноздатність, с. 5;
- Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (Стаття 435⁻¹), с.20-22 ;
- Поширення епідемій, с. 17-20;
- Поширення епізоотій, с. 17-20;
- Поширення епіфітотій, с. 17-20;
- Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (Ст. 191), с.33-36 ;
- Пропаганда, с. 8;
- Публічні заклики, с. 8;
- Радіоактивне забруднення, с. 17-20;
- Розбій (Ст. 187), с. 29-31;
- Суверенітет, с. 5;
- Територіальна цілісність, с. 5;
- Територіальна недоторканність, с. 5;
- Тимчасово окуповані території, с. 7;

¹⁵ вихваляння, звеличення, захоплена похвала; спів дифірамбів, славослів'я..

ШИНКАРЕНКО ІГОР РОСТИСЛАВОВИЧ

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>

кандидат юридичних наук, професор

професор кафедри права Гуманітарно-правового факультету

Національного аерокосмічного університету ім. М.С Жуковського (ХАІ)

З 1981 по 1992 працював на оперативних посадах в органах внутрішніх справ. З 1992 на науково-педагогічній роботі. З 2002 по 2008 рік працював на посадах проректором з наукової роботи Юридичної академії МВС України – Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, заступником начальника Кримського юридичного інституту ХНУВС з наукової роботи. Після виходу у відставку з листопада 2008 р. працював на науково-педагогічних посадах у ВЗО України та науково-експертних установах. З вересня 2019 року працює на кафедрі права Гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М.С Жуковського (ХАІ).

Є автором (співавтором) 240 наукових та навчально-методичних праць.

Наукові інтереси:

- безпека критичної інфраструктури та об'єктів авіаційно – космічної галузі;;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих(розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;;
- Історичні закономірності формування теорії ОРД як окремої галузі науково знання;
- теоретичні проблеми формування метатеорії та приватних теорій;
- проблеми формування новітньої парадигми теорії та практики ОРД у сфері забезпечення загальної та спеціальної превенції злочинів на об'єктах інфраструктури авіаційного транспорту та аерокосмічної галузі;
- правові та організаційно-тактичні проблеми забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах критичної інфраструктури України.

Під науковим керівництвом Шинкаренко І.Р. підготовлено та захищено 16 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидат юридичних наук за спеціальністю 081 «Право» (12.00.09).

СПІЦИНА ГАННА ОЛЕКСАНДРІВНА

доктор юридичних наук, професор

<https://orcid.org/0000-0001-9131-0642>

Є автором (співавтором) понад 100 наукових та навчально-методичних праць. Сфера наукових інтересів:

- формування наукового підґрунтя безпеки об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту;
- терористична діяльність: кримінально-правова політика протидії;
- конституційний захист прав людини, як складова європейського вибору України.

Під науковим керівництвом Спіциної Г.О. підготовлено та захищено 2 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидат юридичних наук за спеціальністю 081 «Право» .

Навчальне видання

**Ігор Ростиславович ШИНКАРЕНКО,
Ганна Олександрівна СПИЦИНА**

**СКЛАДИ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ ВІДПОВІДНО УМОВ
ОСОБЛИВОГО ТА ВОЄННОГО ПЕРІОДІВ,
БОЙОВИХ ДІЙ**

*Навчальний-наочний посібник
(структурно-логічні схеми)*

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 3,2. Наклад 50 прим. Зам. № 137

Видавництво «Факт» Україна, 61166, м. Харків, вул. Бакуліна, 11, оф. 2-26. +38(057)768-01-01,
publish_fakt@ukr.net, www.fakt.kh.ua

Свідоцтво про держреєстрацію: серія ДК № 3172 від 22.03.2004 р.

Виготовлювач — Видавництво «Константа», Харківська область, м. Харків, вул. Космічна, 26 Свідоцтво
суб'єкта видавничої справи ДК №376 від 22.01.2001